

prof. dr hab. Bożena Witosz
em. prof. zw. Uniwersytetu Śląskiego

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr hab. Doroty Brzozowskiej w związku z wnioskiem o nadanie jej tytułu naukowego profesora

Dr hab. Dorota Brzozowska, zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Instytucie Polonistyki i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Opolskiego w latach 2013-2016, a od roku 2016 do chwili obecnej odpowiednio w Instytucie Anglistyki UO, uzyskała stopień doktora habilitowanego w roku 2008 na podstawie rozprawy *Polski dowcip etniczny. Stereotypy a tożsamość*. Blisko dziesięcioletni okres od habilitacji to niewątpliwie czas intensywnej pracy naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej. W takiej też kolejności omówię i zaopiniuję Jej dotychczasowe osiągnięcia.

1. Ocena osiągnięć naukowych dr hab. Doroty Brzozowskiej.

Rozpaczę od oceny ilościowej. Opolska badaczka ma na swym koncie 3 autorskie monografie, z czego na okres podlegający ocenie przypada 1 książka, tzw. profesorska, *Chińskie ślady w polskich dyskursach współczesnych* (Opole 2018). W okresie po habilitacji opublikowała 24 artykuły w czasopismach krajowych i zagranicznych, z czego 7 weszło w mniejszym lub większym stopniu do książki profesorskiej. Czasopisma wydawane na krajowym rynku to: „Stylistyka”, „Oblicza Komunikacji”, „Tekst i dyskurs – Text und Diskurs”, „Etnolingwistyka”, „Polonica”, „Linguistica Silesiana” – dodam, wszystkie o międzynarodowym profilu i zasięgu, cieszące się w środowisku językoznawców dużym i zasłużonym uznaniem. Wśród czasopism zagranicznych znajdują się: prestiżowy „Styles of Communication”, czasopisma internetowe oraz mniej znane, wydawane w Tartu i Woroneżu. Do tej listy należy dołączyć rozdziały publikowane w pracach zbiorowych, krajowych i zagranicznych (w sumie 22, z czego 6 powiązanych tematycznie z książką profesorską). Dorobek publikacyjny w okresie po habilitacji wzbogacają redagowane samodzielnie bądź z innymi partnerami prace zbiorowe i czasopisma (w sumie 11 pozycji, z czego połowa

wydana poza granicami naszego kraju). Pod względem ilościowym dorobek ten w sposób znaczący przekracza osiągnięcia z okresu przed habilitacją (w sumie 58 pozycji), choć zauważyć należy, że i okres wcześniejszy prezentował się bardzo dobrze (w sumie 32 pozycje - 2 książki, 4 redakcje i 24 artykuły w czasopismach i opracowaniach zbiorowych). Do tej sumy należałoby też dodać liczne recenzje naukowe (w sumie 11).

Zanim przejdę do szczegółowej oceny merytorycznej działalności naukowej dr hab. Doroty Brzozowskiej, spróbuję nakreślić mapę Jej naukowych zainteresowań i poznawczych aspiracji, a w konsekwencji – kwalifikacji opolskiej badaczki, gdyż to głównie wykorzystywanie różnych domen wiedzy humanistycznej przyswojonych na kolejnych etapach naukowego rozwoju decyduje o specyfice i wartości tego dorobku.

Droga naukowa dr hab. Doroty Brzozowskiej rozpoczęła się podczas studiów na Wydziale Neofilologicznym UAM od fascynacji językiem chińskim, zwieńczonych przygotowaną pod kierunkiem prof. Piotry Łobacz pracą magisterską *Percepcja tonów języka chińskiego mandaryńskiego przez polskich słuchaczy. Studium psycholingwistyczne*. Ten aspekt oglądu został wzbogacony później, podczas studiów doktoranckich na Uniwersytecie Opolskim, o wymiar praktyczny i kulturowy (uczestnictwo w zajęciach nauki języka chińskiego i studiach podyplomowych *Ikonopisarstwo. Studium chrześcijańskiego Wschodu*). Zdobyta wiedza w tym zakresie znalazła swe miejsce między innymi w kilku artykułach, referatach wygłoszonych na konferencjach krajowych i zagranicznych oraz częściowo również w najnowszej monografii, do oceny której jeszcze powrócę. Także na początku swej kariery naukowej, gdy była jeszcze studentką UAM, uczestnicząc w terenowych pracach koła językoznawczego, zainteresowała się problematyką społecznej tożsamości. Już wtedy, podejmując roczne studia w Instytucie Nauk Społecznych Dorota Brzozowska zdecydowała nie tylko o nowym wybranym kierunku swych zainteresowań naukowych, ale i podjęła ważną decyzję, która ukształtuje później obraz metodologiczny Jej prac – przeświadczenie, że opis wybranego przedmiotu badawczego winien być ukazywany wieloaspektowo, stąd dążenie do poszerzenia wiedzy językoznawczej o nowe obszary, wtedy - o wiedzę socjologiczną (jednoroczne studia w Instytucie Nauk Społecznych UAM). Wspominam o tym dlatego już na wstępie mej opinii, ponieważ w życiorysie naukowym dr hab. Doroty Brzozowskiej

widać wyraźny splot kolejnych wydarzeń życia zawodowego z osiągnięciami naukowymi, ściślej, to decyzje o pogłębianiu i poszerzaniu kompetencji i zdobywaniu nowych kwalifikacji zawodowych zawsze skutkowały wyborem nowego kręgu poszukiwań i w efekcie - cyklem publikacji.

W całym dorobku naukowym dr hab. Doroty Brzozowskiej najszerszym nurtem, najintensywniej i najgłębiej eksplorowanym są badania nad humorem. Wyróżniają się one na tle pozostałych wątków w Jej twórczości zarówno pod względem liczby poświęconych temu zagadnieniu publikacji, omawianych problemów, wykorzystywanych metod badawczych oraz przywoływanym kontekstów teoretycznometodologicznych. I znowu przypomnę kilka wydarzeń z Jej życiorysu naukowego. Po ukończeniu studiów doktoranckich na Uniwersytecie Opolskim, już zatrudniona na etacie adiunkta w Zakładzie Stylistyki Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Opolskiego wyjechała na roczne stypendium w Uniwersytecie Londyńskim, pracując jako wykładowca w School of Slavonic and East European Studies. Zdobyła tam dwojakiego rodzaju doświadczenie: naukowe, jakim było spotkanie z prof. Ch. Davisem, wybitnym badaczem humoru etnicznego, jak również dydaktyczne (nauka języka polskiego słuchaczy polonijnych i późniejsze wyjazdy studyjne do innych ośrodków uniwersyteckich w Wielkiej Brytanii). W tym czasie zrodził się zarówno pomysł rozprawy habilitacyjnej, jak i nowa, bardziej otwarta metodologicznie i tematycznie droga badania humoru, której pierwszy odcinek wyznaczyła rozprawa doktorska. Problematyce humorologicznej poświęciła opolska badaczka dwie ważne monografie: przygotowaną na podstawie rozprawy doktorskiej książkę *O dowcipach polskich i angielskich. Aspekty językowo-kulturowe* (Opole 2000) oraz pracę habilitacyjną *Polski dowcip etniczny. Stereotyp a tożsamość* (Opole 2008). Do wymienionych prac należy dołączyć 16 artykułów opublikowanych w czasopiśmie polskich i zagranicznych w czasie przed i po habilitacji, a także rozdziały w kilku pracach zbiorowych. Ten najważniejszy, jak sama badaczka podkreśliła w autoreferacie, nurt w Jej twórczości, zasługuje na wnikliwszą uwagę i choćby krótkie omówienie. Na niewątpliwą wartość naukową i wysoką ocenę zasługują w Jej badaniach humoru:

- a) rozległość i zróżnicowanie problemowe podejmowanych wątków.

Początkowo Autorkę interesowały gatunki humoru, zwłaszcza reprezentatywny dla tego typu zachowań językowych – dowcip. W rozprawie doktorskiej wprowadza jego opis w przestrzeń metodologiczną współczesnej genologii lingwistycznej, ustalając wzorzec płaszczyzny strukturalnej i semantycznej gatunku (prototyp) wraz z jego tekstowymi wariantami. Zainteresowanie tematyką dowcipów zaowocowało analizą postaci kobiet reprezentowanych w dowcipach polskich i angielskich (skrypty kulturowe, stereotypy językowe), w późniejszych artykułach postać kobiety powróci, w szerszej etnicznej perspektywie – tworzone przez badaczkę będą „dowcipne” wizerunki kobiet żydowskich, niemieckich, rosyjskich, na podstawie analizy także innych typów tekstów (por. *Jokes about Women in Poland, Polish jokes about Jewish Women*). To spektrum analizowanych w dowcipach podmiotów jest rzeczywiście rozległe i zróżnicowane: są tu postaci indywidualne (baba), wspólnoty kulturowe (górale) i etniczne (*Polish Jokes about Americans*), zawodowe (celebryci, politycy, naukowcy, por. m. in.: *British and Polish Celebrity Jokes, Zmienność i trwałość stereotypów w dowcipach – na przykładzie tekstów o naukowcach*), wreszcie także zwierzęta (*Antropomorfizacja i antropocentryzm w dowcipach o zwierzętach*). Natomiast w rozprawie habilitacyjnej dokładnemu oglądowi poddała autorka dowcipy etniczne. Dowcip jest tu źródłem, którego analiza, z uwzględnieniem kontekstu historycznego, geograficznego, społecznego, politycznego prowadzi do rozważań rozleglejszych – na temat charakteru narodowego i kształtujących go stereotypów (auto- i heterostereotypów). Zmiana perspektywy badawczej jest zasadnicza (kierunek od genologii do lingwistyki kulturowej, komunikacji międzykulturowej, humorologii), prowadzi również do analizy innych typów tekstów, w których kategoria humoru się manifestuje - piosenek, demotywatorów, tekstów reklamowych i kabaretowych. Idzie to w parze ze zmianą punktu widzenia – przeniesienie uwagi z dowcipu jako reprezentatywnego gatunku humoru na dyskurs humorologiczny i jego rozmaite przejawy w innych dyskursach (reklamowym, politycznym, medialnym, internetowym). W pracach opublikowanych w ostatnich kilku latach widać zainteresowanie badaczki powiązaniem przemian humoru z ogólnymi współczesnymi tendencjami kulturowymi (jak np. agresją w zachowaniach publicznych, amerykanizacją języka i stylu życia) oraz współczesnymi wydarzeniami politycznymi

(wojna w Iraku) czy społecznymi (szerzenie się na przełomie XX i XXI wieku wizji katastroficznych);

b) odwoływanie się w badaniach humoru do najnowszych koncepcji teoretycznych i udatne łączenie kilku opcji metodologicznych (genologii, semantyki, lingwistyki kulturowej, dyskursologii, komunikologii, stylistyki). Warto tu także przypomnieć, że autorka zastosowała w swych badaniach humoru metody i teorie anglosaskie, nieznane szerzej na gruncie polskim (*Semantic Theory of Humor* i *General Theory of Verbal Humor*);

c) uwzględnianie w opisie form językowych i tekstowych kontekstu kulturowego, a co jest szczególną cechą całej Jej twórczości - międzykulturowego i stosowanie perspektywy porównawczej, por. *Kulturowe uwarunkowania tekstów humorystycznych; Funny or aggressive? Pragmatic analysis of national stereotypes in an advertisement – a case study, Polski dyskurs ludyczny i jego międzynarodowe konteksty*);

d) ujęcie wielokulturowe przekłada się na wielojęzyczność Jej tekstów o humorze (dr hab. Dorota Brzozowska publikuje w języku angielskim, rosyjskim, estońskim i niemieckim);

e) nawiązywanie współpracy z innymi przedstawicielami badań humorologicznych w Polsce i ośrodkach zagranicznych oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw badawczych (granty, konferencje) i publikacyjnych (prace zbiorowe, por. *Hungarian Humour, Polish Humour, Humorous Discourse*, współredagowanie kwartalnika „European Journal of Humour Research”).

Gdy spojrzeć na ten nurt badawczych poszukiwań dr hab. Doroty Brzozowskiej z ogólniejszej perspektywy, uwzględniającej zarówno zakres tematyczny, teoretyczno-metodologiczne zakotwiczenie, jak i obrane metody naukowego oglądu, dostrzec można wyraźne ukierunkowanie rozwoju omawianych poszukiwań: od gatunku dowcipu do dyskursu ludycznego, od dowcipu etnicznego do tożsamości kolektywnych, od tekstu do kultury. Jej indywidualna twórczość naukowa rozwija się w zgodzie z rozwojem głównych domen wiedzy językoznawczej: stylistyki, lingwistyki kulturowej, tekstologii, genologii i dyskursologii.

Współczesna stylistyka to demena, w której polska badaczka porusza się równie pewnie, wybierając za przedmiot opisu często kwestie natury teoretycznej.

Trudno się temu dziwić, wszak ukształtował Jej profil naukowy najsilniejszy i najaktywniejszy w Polsce ośrodek badań stylistycznych, jaki ukonstytuował się w Uniwersytecie Opolskim dzięki działaniom profesora Stanisława Gajdy – promotora rozprawy doktorskiej i Jej opiekuna naukowego. O sile naukowych powiązań z Instytutem Polonistyki i Kulturoznawstwa świadczy nie tylko wieloletni okres zatrudnienia w tej jednostce, naukowa i dydaktyczna współpraca także w okresie ostatnim, gdy jest już zatrudniona w Instytucie Filologii Angielskiej, ale przede wszystkim liczne ślady (wybory tematyczne i metodologiczne) w Jej publikacjach. Jedną z głównych kwestii podejmowanych przez językoznawców skupionych wokół profesora Gajdy była sytuacja współczesnej stylistyki wobec przemian metodologicznych, jakie dotknęły wszystkie dziedziny naszej humanistyki. Wymagało to z jednej strony przemodelowania definicji stylu, z drugiej – zrelacjonowania tej kategorii wobec nowych pojęć z zakresu najnowszej teorii tekstologicznej (zwłaszcza dyskursu), ale i takich pojęć, które były dyskutowane w sferze publicznej, czego wyraźnym świadectwem są tytuły kolejnych numerów wydawanego w Opolu rocznika „Stylistyka”. Liczne publikacje dr hab. hab. Doroty Brzozowskiej wpisują się w toczony w środowisku lingwistów krajowych i zwłaszcza słowiańskich dyskusje (m. in. *Style and Values...*, *Styl osobniczy uczonego a uniwersalność kategorii stylu*, *Czas a tożsamość...*, *Стиль и duckypc*, *Kreatywność a styl – międzykulturowe konteksty*). Lektura tych prac świadczy o wadze, jaką autorka przywiązywała do ścisłości terminologicznej przy zachowaniu ich w miarę szerokiej, dostosowanej do wymogów najnowszej, kulturowo zorientowanej metodologii językoznawczej (por. także *Kategoria rodzaju we współczesnym języku polskim*, *Termin „poprawność polityczna” we współczesnym języku polskim*, *Terminy „feminizm”, „seksizm”, „gender” we współczesnym języku polskim*, *Language and sexual identity in modern linguistic research*, także współredakcja pracy *Termin w językoznawstwie*).

Z publikacji poświęconych analizie dowcipów etnicznych, kategorii stylu i jego uwarunkowaniom, współczesnej terminologii językoznawczej bez trudu da się wyłuskać kolejny komponent twórczości naukowej dr hab. Doroty Brzozowskiej, skupiony wokół językowego obrazu kobiet, analizowanego z perspektywy stylów komunikacyjnych, płci kulturowej, stereotypów językowych (do już wymienionych dołączyć należy m. in.: *The role of gender in language communication*, *Discussion on*

gender in Polish mass media, , , *Rozmowa kobiet – kreowanie płci w tekście*, *Culture and gender in American Chinese novels*), a także prace redakcyjne: *Communication Styles. Culture's software* i numeru pisma „*Styles of Communication*”.

I znowu, w życiorysie zawodowym autorki odnajdziemy informację o odbytym kursie *Language, Gender and Society* w Central European University w Budapeszcie. Wiedza tam zdobyta, co zresztą deklaruje dr hab. Brzozowska w autoreferacie, stanowiła inspirację do rozwinięcia i pogłębiania problematyki płci w ukierunkowanych językowo i kulturowo badaniach. Kobieta jest także między innymi przedmiotem oglądu jej profesorskiej książki *Chińskie ślady w polskich dyskursach współczesnych*.

To niewielkich rozmiarów przedsięwzięcie (całość bez aneksów i bibliografii liczy niespełna 150 stron) jest lingwistycznym oglądem rosnącego zainteresowania w Polsce i na świecie kulturą chińską, którego rozmaite przejawy manifestują się w różnych domenach przestrzeni publicznej. Dorota Brzozowska z całą świadomością odmienności kulturowej (języka, filozofii, aksjologii, doświadczeń historycznych) pragnie uchwycić znaki, głosy przenikania się tak odrębnych światów. Stąd jest to ogląd wieloaspektowy z jednej strony, z drugiej – z konieczności pobieżny, fragmentaryczny (są to „drobiny kulturowe”, jak pisze badaczka) i silnie perspektywiczny, co nie znaczy, że nie jest poddany określonemu porządkowi. Autorka przyjęła dla swych rozważań perspektywę kulturową i nadała ład kompozycyjny opracowaniu, posługując się pojęciem „góry lodowej”, kategorii, u podstaw której znajdują się treści abstrakcyjne (aksjologia i szerzej, duchowość), a na szczycie - treści praktyczne. Pozwoliło to na usystematyzowanie omawianych zagadnień (a jest ich rzeczywiście sporo) i włączenie ich w ramy dyskursu publicznego, a zwłaszcza: akademickiego, artystycznego, medialnego i glottodydaktycznego. Metodę, która decyduje zarówno o wyborze przedmiotu analizy, jak i sposobie jego interpretacji, ustanawia przyjęta kulturowa koncepcja stylu, rozumianego za Stanisławem Gajdą jako duch (dusza) tekstu, integrujący jego wszystkie wymiary i atrybuty. Nie ma więc takich komponentów tekstu i jego otoczenia, które by się analizie stylistycznej wymykały bądź nie poddawały. Tekst, którym zajmuje się Dorota Brzozowska w omawianym opracowaniu jest rozumiany szeroko, jako „tekst kultury”. Znajdą tu więc swe miejsce zarówno drobne cząstki językowe: etnonimy, chrematonimy, frazeologizmy,

„skrzydlate słowa” i większe, autonomiczne całości: utwory i prozatorskie, obrazy malarskie, filmy. Po wstępnym zasygnalizowaniu głównych różnic kulturowych Autorka sytuuje znaki chińskiej kultury w sferze aksjologicznej. Jako że poszukuje ich w dyskursie artystycznym (poezji, malarstwie, filmie), to rejestr wartości, wokół których osnute są rozważania, dotyczy głównie wartości estetycznych: piękna, wdzięku i elegancji, prawdy sztuki oraz różnic w podejściu kultury Wschodu i Zachodu do konceptów: podobieństwa (naśladownictwa), niedosłowności sztuki chińskiej, czasu, transkulturowości. Ten szkic odsłania erudycję autorki (bogata lista przywoływanych opracowań filozoficznych, literaturoznawczych, z zakresu historii i teorii sztuki, kontekstów kulturowych, religijnych, historycznych), miejscami jednak trąci powierzchownością i ogólnikowością sądów (co można wszakże zrozumieć). Razi mnie, i przyznam, niemile zaskakuje, nieumiejętność żonglowania różnymi punktami widzenia w prezentacji kwestii odbioru sztuki współczesnej. Miejscami ma się wrażenie, że banalne, by nie powiedzieć naiwne opinie na temat kategorii estetycznych współczesnej sztuki wypowiada sama Autorka bądź przynajmniej takie opinie podziela z wyimaginowanym, tzw. prostym odbiorcą (zastrzeżenia te odnoszę do uwag na str. 51-52).

Z kolei dyscyplinę wywodu na temat śladów chińskich w dyskursie humorologicznym, rozszanym w zróżnicowanych gatunkowo tekstach medialnych, nadaje kategoria *wymiarów kulturowych*, rozumianych jako „sposoby reagowania przedstawicieli różnych kultur na podobne zjawiska w stosunku do ludzi, czasu i do otoczenia” (s.92) Obserwacje analizowanych tekstów (głównie kabaretowych) pozwalają Autorce z jednej strony do długiej listy wymiarów dopisać nowe opozycje, wzbogacając wiedzę i metodę badania porównawczego kultur, z drugiej – sytuując Polaka i Chińczyka w relacji do wymiarów już funkcjonujących w literaturze przedmiotu (np. wysoki / niski kontekst; bycie / działanie) wzbogacają portrety wspólnot etnicznych, które najczęściej konstruowane są z wykorzystaniem tradycji badawczej rodzimej etnolingwistyki.

Perspektywa lingwisty wysuwa się na plan pierwszy w tropieniu śladów „chińskości” w przestrzeni medialnej – autorka przywołuje sposoby analizowania tekstów prasowych ugruntowane w polskim językoznawstwie dzięki pracom Marii Wojtak (tu zwrócenie uwagi głównie na teksty nagłówek prasowych), jak również

wykorzystuje kategorię językowego obrazu świata i jej koncepcje przedstawione w dziełach Jerzego Bartmińskiego i Wojciecha Chlebdy.

Chińskie ślady w polskich dyskursach współczesnych są książką napisaną językiem przyjaznym dla odbiorcy mającym ogólne wykształcenie humanistyczne. Miejscami jej narracja oscyluje między dyskursem naukowym i popularnonaukowym, co nie jest żadnym umniejszeniem jej wartości. O takim sposobie opowieści, jak nazwała swe rozważania Autorka, zdecydował cel, jaki sobie postawiła – pokazać „całe spektrum możliwości występowania wątków związanych z Chinami w polskiej sferze kulturowo-językowej i zwróceniu uwagi na korzyści, jakie płynąć mogą z przenikania się wzajemnego tekstów powstałych w odrębnych kręgach oraz na ich potencjał rozwojowy i przyszłościowy charakter”. Jest to więc opowieść humanisty z jej zaletami (szeroki odbiór, ciekawy materiał przykładowy, aktualność, interesujące i ważne, nie tylko naukowo, zagadnienia, rzetelność obserwacji, jasność i klarowność wyводу) i niedoskonałościami (pobieżność i miejscami płytkość interpretacji, zwłaszcza widoczna w rozdziale o wpływach kultury chińskiej w polskiej twórczości artystycznej). Mimo iż na zawartość książki w znacznej mierze złożyły się teksty publikowane wcześniej (ich pełny wykaz znajduje się na końcu opracowania) to czytelnik nie odnosi wrażenia, iż jest to jedynie kompilacja, przeciwnie, książka robi wrażenie spójnej, przemyślanej kompozycyjnie, poddanej dyscyplinie intelektualnej całości. Myślę, że zarówno w dorobku indywidualnym dr hab. Doroty Brzozowskiej, jak i w środowisku badaczy kultury i języka będzie to ważna pozycja.

Działalność naukowa dr hab. Doroty Brzozowskiej nie ogranicza się tylko do osiągnięć publikacyjnych. Istotną jej częścią są w okresie pohabilitacyjnym: udział jako członka bądź kierownika w wielu międzynarodowych projektach badawczych (ich długi wykaz znajduje się w dostarczonej dokumentacji), wykłady i staże naukowe w różnych ośrodkach akademickich (m. in. w Londynie, Bolonii, Japonii, Estonii i in.); udział i prezentacja referatów w ponad 40 konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych (m. in. w Krakowie, Warszawie, Katowicach, Krośnie, Lublinie, Opolu, Mińsku, Wilnie, Hong Kongu, Bostonie, Tartu, Galati, Moskwie, Petersburgu, Utrechcie, Oakland, Dublinie. Równie gęsto wypełnione są pozolawistów).

Pozostałe przestrzenie działalności naukowej to: uczestnictwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism krajowych i międzynarodowych (w

sumie 7), recenzje dla naukowych czasopism krajowych i zagranicznych, członkostwo w międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych (Society for Humor Studies, Komisja Stylistyczna Międzyznanrodowego Komitetu).

Aktywność naukowa dr hab. Doroty Brzozowskiej, jej godna pochwały intensywność i wszechstronność, odsłania osobowość badacza i profesora uniwersyteckiego, którą cechuje: ogromna pracowitość, otwartość metodologiczna, ciekawość i podążanie za nowymi tendencjami w humanistyce, pragnienie ciągłego poszerzania wiedzy i zdobywania nowych kwalifikacji, umiejętność nawiązywania kontaktów i współpracy z lingwistami całego świata i przedstawicielami innych dyscyplin humanistyki.

2. Ocena działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej dr hab. Doroty Brzozowskiej

Równie wysokim stopniem aktywności może poszczycić się opolska badaczka w obszarze działalności dydaktycznej. Rozpoczęła od najwyżej notowanych osiągnięć w staraniu się o tytuł naukowy profesora. Wypromowała 3 doktorów, opiekuje się 5 kolejnymi doktorantami z otwartymi przewodami. Pełniła rolę recenzenta w 5 przewodach habilitacyjnych, w 3 funkcję sekretarza bądź członka komisji. W 6 przewodach doktorskich pełniła rolę recenzenta. W ramach obowiązków nauczyciela akademickiego prowadzi zajęcia zarówno na Filologii Angielskiej (sprofilowane – z zakresu *Gender Studies*, badań nad humorem, komunikacji międzykulturowej) oraz na opolskiej polonistyce (tu wachlarz tematyczny jest ogromny, poczynając od kursowych: gramatyki opisowej języka polskiego, leksykologii i leksykografii, kultury języka, po zajęcia, które są dodatkową ofertą dla studentów, z zakresu: semiotyki, analizy dyskursu, emisji głosu, *public relations*, współczesnej myśli humanistycznej in.). Prowadzi zajęcia na wszystkich trzech stopniach edukacji uniwersyteckiej i odpowiednio: seminaria licencjackie, magisterskie i doktoranckie.

Osobnym nurtem jej działalności dydaktycznej jest glottodydaktyka. Doświadczenie nauczania języka polskiego jako obcego zdobywała już w okresie przed habilitacją, przebywając na stypendium w londyńskiej uniwersytecie. Jest czynnie zaangażowana w prace z zakresu certyfikacji języka polskiego jako obcego, nie tylko pełniąc tu ważne funkcje (członek Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego), ale również prowadząc warsztaty i szkolenia,

opracowując zadania egzaminacyjne, uczestnicząc (często jako przewodnicząca) w egzaminach, m. in. w: Nowym Jorku, Dnietropietrowsku, Seulu, Taszkencie, Chicago, Dortmundzie. Jej wiedza z tego zakresu została także wykorzystana w książce profesorskiej, w której znalazło się miejsce dla kwestii nauczania Chińczyków języka polskiego.

Obok aktywności dydaktycznej nie sposób nie wymienić Jej inicjatyw popularyzatorskich (wykłady otwarte, udział w audycjach radiowych, wywiady w prasie).

3. Ocena działalności organizacyjnej dr hab. Doroty Brzozowskiej.

W swoim miejscu pracy pełniła bądź pełni nadal ważne funkcje administracyjne (prodziekan ds. nauki w latach 2008-2012, członek Senackiej Komisji ds. Badań i Współpracy z Zagranicą w latach 2008-2012) i niezbędne w organizacji procesu dydaktycznego (przewodnicząca Komisji ds. Przewodów Doktorskich w Zakresie Językoznawstwa, członek komisji rekrutacyjnej na studia doktoranckie). W latach 2010-2013 kierowała Zakładem Europeistyki.

Zmierzając do konkluzji, stwierdzam, że dr hab. Dorota Brzozowska spełnia wszystkie wymogi stawiane osobom ubiegającym się o tytuł naukowy profesora, określone w obowiązującej *Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym ...*, dlatego też z pełnym przekonaniem popieram wnioski o nadanie Jej tytułu naukowego profesora.

prof. dr hab. Bożena Witosz

Katowice, dn. 12. 11. 2018 r.